

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: D-sak

Møtesaksnr.: D-1

Møtenr. 5/2015

Møtedato: 26.10.15

Notatdato: 19.10.15

Arkivsaksnr.: 2015/145

Saksbehandler: ASVEEN

Kvalitetsoffensiv på introduksjonsemnene

Saksopplysninger

Dette er de aller største innføringsemnene på ILN, som går hvert semester:

[NOAS1100 - Innføring i norsk som andrespråk](#)

[NOR1100 - Norsk grammatikk](#)

[NOR1300 - Nordisk, særlig norsk, litteratur 1800-2000](#) (20 studiepoeng)

[RETKOM1102 - Tekst og kommunikasjon](#)

ILN har også andre viktige innføringsemner på BA-nivå, på studieretningen Norrøne og keltiske studier og på det separate studieprogrammet i Lingvistikk, men de fire ovennevnte er spesielt viktige fordi de er grunnmuren på både bachelorprogrammet i Nordiske studier og Lektorprogrammet, samt på de to populære årsenhetene Norsk som andrespråk og Nordisk, særlig norsk, språk og litteratur.

Undervisningen på alle disse innføringsemnene er organisert i en serie fellesforelesninger som suppleres med flere parallelle grupper. Det som gjøres på gruppene, varierer fra undervisning hvor det gjennomgås pensumstoff som ikke er dekket på forelesningene, til øvingsopplegg som skal hjelpe studentene med å bruke det de har lært på forelesningene i analyse og oppgaveløsning.

Det er neppe tvil om at gruppeundervisningen er læringsfremmende og bidrar positivt til miljøet for studentene, men samtidig er det blitt slik at det nåværende gruppeopplegget gjør det nødvendig å avvise mange studenter som vil inn på ILN. Det skjedde senest ved semesterstart i august 2015 da særlig mange som ville melde seg opp som enkeltemnestudenter, ble avvist. Det var ikke tilstrekkelig plass til dem på gruppene.

De avviste er i stor grad enkeltemnestudenter, som må vike plass for studenter med opptak på studieprogram eller årsenhet. Vi vet ikke hvor mange av de avviste enkeltemnestudentene som ville fullført frem til eksamen hvis de hadde fått opptak, og deretter kanskje gått videre og tatt andre emner på ILN, men det virker rimelig å tro at det kunne blitt en del.

Et annet moment er at fordi det å være tatt opp på et studieprogram eller en årshenhet hvor det ønskede emnet inngår, gir prioritet når man søker seg inn på emnet, er det noen av disse studentene som søker seg inn på et av programmene våre eller en av årshenhetene. Så tar de kanskje ett emne, kanskje to, uten å fullføre resten av studieløpet. Dermed har de dels sperret for en annen student som søkte opptak, dels bidratt til statistikken over «frafall». En student som sikrer seg opptak på for eksempel årshenheten Nordisk, særlig norsk, språk og litteratur og tar 10 eller 20 av de 60 studiepoengene årshenheten består av, blir nemlig ikke feiret av systemet som en interessert student som faktisk har tatt 10 eller 20 poeng. Vedkommende blir registret som et problem i det gjeldende systemet, som en frafallen student.

ILN har allerede begrenset undervisningskapasitet blant de fast ansatte og kan ikke utvide gruppeundervisningen slik den nå er. Det er heller ikke aktuelt å kjøre dette tilbudet ved hjelp av eksterne timelærere. Men kategorien 'studentassistent' er i bruk en del steder, til forskjell fra 'timelærer' (og 'hjelpelærer'). Betegnelsen dekker masterstudenter og nyutdannede masterkandidater som kan bidra i vurderingen av kvalifiseringsoppgaver i samarbeid med/under veiledning av fast ansatte på faget. I dag brukes en god del sårt tiltrengt undervisningskapasitet hos de fast ansatte faglærerne opp på vurdering av de obligatoriske kvalifiseringsoppgavene. Videre kunne såkalte 'stud.ass.' er trekkes inn i gruppeundervisningen på de store innføringsemnene under veiledning og oppfølging av faglærere. Gruppene måtte da kun være supplement til den undervisningen som foregår på forelesningene og ikke brukes til gjennomgang av nytt stoff, men til samtale om stoff fra foregående forelesning og øving på slike ting som litterær eller grammatisk analyse. En slik ordning ville forutsette et klart gjennomført skille mellom seminar og øvingsgrupper både mht. hva som skal gjøres på gruppene og hvem som skal undervise på dem.

Det er også et problem at lokalene som gruppeundervisningen foregår i, setter trange fysiske begrensninger. Hvordan kunne man tenke seg et gruppeopplegg som var fleksibelt nok til å ta inn uventet mange studenter når man har en topp? I desember 2013 var Cathrine Wahlstrøm Tellefsen fra Fysisk institutt på lunsjbesøk på ILN (Pedagogisk buffé) og fortalte om arbeidet sitt med det store grunnkurset FYS1000, en innsats hun fikk UiOs læringsmiljøpris 2012. Temaet hennes da var formulert slik: «Motivasjon, mestring og oppnåelse. Hvordan kan studentene få hjelp til å mestre overgangen fra elev til student? Hvordan kan vi som forelesere engasjere hver enkelt student når det kan være opptil 500 påmeldte på emnet?»

En viktig del av Tellefsens opplegg var en fleksibel bruk av masterstudenter som gruppeassistenter i det samme store auditoriet hvor forelesningene ble gitt. Hvis man gikk inn på et gruppeopplegg med studentassistenter à la dette, kan man vurdere en noe rausere ramme for det totale undervisningsomfanget på innføringsemner enn de maksimumstallene for undervisning på alle studieemnene våre som det daværende ILN-styret satte i et vedtak gjort på styremøtet 21. juni 2010:

- Ingen innføringsemner (10 studiepoeng) skal ha mer enn 36 timer undervisning (dersom det ikke er en betydelig andel ferdighetskomponenter i emnet).
- Ingen emner på 2000-nivå (10 studiepoeng) skal ha mer enn 28 timer undervisning (dersom det ikke er en betydelig andel ferdighetskomponenter i emnet).
- I emner der en nødvendig del av undervisningstilbudet er obligatoriske innleveringer eller kvalifiseringsoppgaver, begrenses disse til én pr. student.

<http://www.hf.uio.no/iln/om/organisasjon/styret/moter/2009-2012/21-06-10/Vedlegg-6-6-2010-tiltaksplan-innsparing-revidert.pdf>

Til slutt:

Tilstrømmingen av søkere som vil ta enkeltemner i nordisk språk og litteratur og norsk som andrespråk, blir ikke mindre når mange lærere nå etter hvert kommer i den situasjon at de mangler 30 studiepoeng for å være kvalifisert for jobben sin:

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Hun-har-vart-norsklarer-i-10-ar-Na-er-ikke-utdannelsen-hennes-god-nok-lenger-8195210.html>

Instituttstyret inviteres til en diskusjon om det er ønskelig å liberalisere rammene for undervisningsomfang på grunnemnene for å åpne for bruk av studentassistenter på grunnemnene og prøve ut nye undervisningsformer.